

Bruggen bouwen

VOORWOORD

De Vereniging van Kleine Kernen Limburg bestaat nog maar kort (2004). De behoefte aan zo'n vereniging blijkt groot. Het aantal dorpsraden en andere bewonersinitiatieven dat lid is, is snel gegroeid. Die dorpsraden zoeken steeds naar de beste oplossingen om de leefbaarheid van het dorp te verbeteren. Door die oplossingen uit te wisselen via de VKKL, worden we samen sterker. Zo bouwt de VKKL bruggen. Tussen dorpsraden onderling, maar ook naar gemeenten, naar het landelijk niveau en nu speciaal naar de provincie. Daarvoor organiseren we het PlattelandsParlement Limburg. Limburg loopt daarmee landelijk voorop. We geven daarmee een vervolg aan het Landelijke PlattelandsParlement 2005, waar dorpsbewoners in overleg gingen met leden van de Tweede Kamer.

De kleine kernen zijn belangrijk voor Limburg. Van de ± 1.1 miljoen Limburgers leeft circa tweederde op het platteland. Limburg telt zo'n 200 kleine kernen. In 75 kleine kernen is een dorpsraad actief. Dat aantal groeit, want de leefbaarheid op het platteland staat terecht sterk in de belangstelling. Die leefbaarheid wordt vooral door de bewoners zélf gemaakt. Daarom is het belangrijk dat ze zich organiseren.

De belangrijkste gesprekspartner voor de bewonersorganisatie is de gemeente. Naast de gemeente heeft ook de provincie veel invloed op het leven op het platteland. Bijvoorbeeld in de ruimtelijke ordening, wonen, verkeer en plattelandseconomie. De provincie heeft zelfs een apart beleidsthema: Vitale kernen en buurten. Het contact tussen de provincie en de dorpsraden loopt meestal via anderen. Bijvoorbeeld via de gemeente of via de VKKL. Met het PlattelandsParlement Limburg bouwen we nu een brug tussen de dorpsraden en ons provinciebestuur.

De onderwerpen die we op 10 juni bespreken, zijn door de dorpsraden zelf bepaald. We willen samen met het provinciebestuur werken aan oplossingen voor die onderwerpen en daar ook afspraken over maken. In 2007 zijn er nieuwe verkiezingen voor Provinciale Staten. De aandacht voor de leefbaarheid op het platteland willen we graag terugzien in het nieuwe beleid van de provincie.

De organisatie van het PlattelandsParlement Limburg kon alleen slagen dankzij de inzet van velen: de krachtige steun van onze gastheer-gemeente Horst aan de Maas, de bijdrage van de Provincie Limburg, de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, de KNHM, bestuur en secretariaat van de VKKL en vooral van alle dorpsraden in Limburg. Als voorzitter dank ik iedereen die een bijdrage levert.

Ik ben ervan overtuigd dat het PlattelandsParlement Limburg ons een forse stap vooruit helpt in onze samenwerking voor de verbetering van de leefbaarheid van het Limburgse platteland.

Ben van Essen
Voorzitter VKKL

'Samen' en 'doen'

VOORWOORD

Als burgemeester van de gemeente Horst aan de Maas heet ik u van harte welkom in ons mooie Griendtsveen. Om meerdere redenen. In navolging van het landelijke PlattelandsParlement dat in oktober 2005 in Voorthuizen werd gehouden, mag Horst aan de Maas het gastheerschap vervullen van de eerste provinciale editie. Dat doen we graag. Dat is de eerste reden.

Welkom in een gebouw dat symbolisch is voor datgene dat hier vandaag aan de orde is.

Die symboliek is een tweede reden dat ik verheugd ben dat het PlattelandsParlement Limburg in Griendtsveen gehouden wordt. Het vindt plaats in een gemeenschapshuis dat vooral door zelfwerkzaamheid van haar eigen inwoners tot stand is gekomen. Een grote dosis vrijwillige inzet gecombineerd met de wil om zaken in eigen hand te nemen. Die wil van dorpen en kernen is essentieel om leefbaarheid invulling te geven.

Zelfwerkzaamheid dus. Uiteraard is meedenken en actief meewerken door gemeente en provincie onontbeerlijk, maar het is vooral het samenspel in de dorpen en met de dorpsraden dat bepalend is voor succes. 'Samen' en 'doen' zijn wat mij betreft twee sleutelwoorden in de dagelijkse praktijk van het werken aan een leefbare samenleving in Horst aan de Maas en in alle dorpen.

Het PlattelandsParlement in Griendtsveen gaat over praktische onderwerpen. Aangedragen door dorpsraden uit Limburg. En in onderling overleg met de gemeente en de provincie moet u er vandaag vooral voor zorgen dat u ook met praktische resultaten komt. Ik hoop dat het een vruchtbare dag wordt. Ik wens u dat allen toe.

Kees van Rooij
Burgemeester van Horst aan de Maas

Het Limburgse platteland

VOORWOORD

Het Limburgse platteland krijgt in ons volkslied Waar in 't bronsgroen eikenhout de plaats die het verdient, namelijk een prominente. Want herders, beekjes, 't malse korenveld en weeldrig sappig veldgewas treffen we allemaal aan op het platteland. En waar zingt het nachtegaaltje en waar klinkt het lied des leeuwriks? De kans daarop is op het platteland in ieder geval groter dan in een stedelijke omgeving.

Het Limburgs volkslied dateert van 1909 en het platteland in onze provincie heeft tegenwoordig meer te bieden dan alleen de aantrekkelijkheden die we bezingen. Op het platteland heeft altijd een eigen dynamiek en ondernemerszin geheerst en die heersen er nog. Dat biedt weliswaar volop mogelijkheden tot ontwikkeling, er zijn echter ook problemen en uitdagingen die om doordachte reacties en oplossingen vragen. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan voldoende woningbouw in de kleinere kernen, met name voor starters op de woningmarkt en aan voldoende voorzieningen voor jong én oud. Ik denk ook aan de mogelijkheden voor verenigingen om hun activiteiten, overeenkomstig onze rijke Limburgse traditie, te kunnen blijven voorzetten, ten dienste van de leefbaarheid in de dorpen.

Bij het vinden van adequate antwoorden op de uitdagingen die zich op het platteland voordoen, moeten plattelandsbewoners en overheid de handen ineenslaan. Bewoners en hun verbanden weten het beste met welke knelpunten zij worden geconfronteerd en het is aan de overheid, zeker ook de provinciale overheid, te bekijken welke mogelijkheden er zijn om problemen op te lossen. Het samenbrengen van dorpen en provincie heeft hierbij een duidelijke meerwaarde. Door de exercitie waarbij problemen en oplossingen ter tafel worden gebracht, gezamenlijk te ondernemen, wordt de vindingrijkheid bij zowel dorpen als provinciale overheid gestimuleerd. Laten we elkaar inspireren om op die manier het mooiste en het beste uit ons platteland te halen, tot gerief van de plattelandsbewoners en van alle Limburgers.

Ik juich het dan ook toe dat de Vereniging Kleine Kernen Limburg via het PlattelandsParlement Limburg een extra middel biedt om provincie en dorpen bij elkaar aan tafel te zetten. De thema's die besproken worden zullen zeker aanleiding geven tot een vruchtbare discussie over het wel en wee van het platteland en met name over de toekomst ervan.

Ik ben er bovendien trots op te kunnen vaststellen dat met de reeks provinciale PlattelandsParlementen in Nederland gestart wordt in Griendtsveen, in onze provincie.

L.J.P.M. Frissen

Commissaris van de Koningin in Limburg

Inhoudsopgave

Bruggen bouwen - voorwoord Dhr. B van Essen	1
'Samen' en 'doen' - voorwoord Dhr. K. Van Rooij	2
Het Limburgs Platteland - voorwoord Dhr. L. Frissen	3
PlattelandsParlement Limburg	4
Programma	5
Themagesprekken	
1. Zonder woningbouw heeft het dorp geen toekomst.	6
2. Het gemeenschapshuis: kloppend hart van het dorp.	7
3. We werken vanuit onze eigen toekomstvisie voor het dorp.	8
4. Hoe leuk is het om jong te zijn op het platteland?	9
5. Het groene platteland kleurt grijs	10
6. Is openbaar vervoer een recht?	11
7. Hoe vrijwillig houden we het vrijwilligerswerk?	12
Vereniging Kleine Kernen Limburg	13
Gemeente Horst aan de Maas	14
Provincie Limburg	15
Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen	16
Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij	17

PlattelandsParlement Limburg

Op 10 juni 2006 organiseert de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) het eerste PlattelandsParlement Limburg. De gemeente Horst aan de Maas is gastgemeente en het voormalige turfwinningdorp Griendtsveen vormt het decor voor deze bijzondere bijeenkomst.

Met het PlattelandsParlement Limburg wil de VKKL de afstand tussen dorpen en provincie verkleinen. Dorpen met wensen of problemen zoeken in eerste instantie contact met de gemeente. De provincie komt nog niet snel in beeld. Dorpen lopen echter geregeld tegen knelpunten aan waarmee ze bij de gemeente niet verder komen en waarbij de provincie wel een oplossing zou kunnen bieden. De provincie heeft namelijk een grote invloed op het leven op het platteland en in de dorpen. Andersom bepalen de dorpen voor een groot deel het karakter van de Provincie Limburg. Een goede wederzijdse verstandhouding en kennis van zaken is daarom van belang. Op 10 juni willen we de dialoog tussen dorpen en provincie op gang helpen. Het PlattelandsParlement draagt zo bij aan verbreding en verdieping van de contacten tussen dorpen en de provincie. De VKKL zal daaraan ook in de toekomst nadrukkelijk aandacht blijven besteden. Het Dorpsakkoord – waarin een aantal duidelijk boodschappen naar de provincie wordt verwoord – vormt hiervoor een goed houvast. Daarnaast zullen de uitkomsten van 10 juni worden meegenomen in een tweede landelijke PlattelandsParlement in 2007.

Programma

- 09.30 uur Ontvangst in gemeenschapshuis De Zaal te Griendtsveen
- 10.00 uur Welkomst door dhr. B. van Essen, voorzitter VKKL en dhr. K. van Rooij, burgemeester Horst aan de Maas
- 10.15 uur Opening door dhr. L. Frissen, Gouverneur Provincie Limburg
- 10.30 uur Korte discussie met het provinciebestuur o.l.v. Bets van der Heijden
- 11.00 uur Themagesprekken op diverse locaties in Griendtsveen
- 12.30 uur Typische "Turfstekers" lunch op locatie
- 13.30 uur Presentatie uitkomsten themagesprekken voor het Dorpsakkoord. Aansluitend een plenaire discussie met provinciale politici in De Zaal
- 14.30 uur Informele afsluiting

Na afloop van het officiële programma is er de gelegenheid om na te praten.

Thema 1 Wonen: zonder woningbouw heeft het dorp geen toekomst

Woningbouw is een belangrijke pijler van de leefbaarheid in dorpen. De laatste jaren wordt door de Provincie Limburg gelukkig niet uitsluitend ingezet op een concentratie van wonen en werken in de steden en regionale kernen. Daardoor lijkt er ogenschijnlijk ruimte te komen voor woningbouw in dorpen. Juist nu dat oude beleid wordt losgelaten, blijken veel dorpen toch nog steeds op slot te zitten. Regels voor onder andere stankcirkels, 'Ruimte voor de rivier' en natuurontwikkeling houden veel woningbouwplannen in Limburgse dorpen tegen. Dorpen als Oirlo (stankcirkels), Middelaar (Ruimte voor de Rivier) en Rimborg (natuur) zitten daardoor op slot. Daarnaast blijken dorpen ook te maken te hebben met typische stedelijke problemen zoals de sanering van een vervuild bedrijventerrein (Blitterswijk).

Stagnerende woningbouw kan van grote invloed zijn op onder andere de bevolkingssamenstelling, het voortbestaan van voorzieningen zoals de school, het verenigingsleven, kortom de leefbaarheid van de dorpen. Als er wél gebouwd kan worden op de dorpen, dan gaat het vaak om kleine aantallen. Het is in zo'n situatie zaak om een goede balans te vinden in het soort woningen voor jong en oud. Jongeren hebben behoefte aan betaalbare starterswoningen, ouderen willen wonen in combinatie met zorgvoorzieningen. Als deze groepen hun wensen niet kunnen vervullen in hun eigen dorp, zijn ze gedwongen hun heil elders te zoeken. De dynamiek – gecreëerd door bewoners in alle leeftijdscategorieën – verdwijnt daardoor uit het dorp.

De provincie heeft veel invloed op het woningbouwbeleid en genoemde regelgeving. Naast positieve stappen, zoals het verruimen van de bouw mogelijkheden voor plattelandsgemeenten, maakt de provincie ook nieuwe regels die juist negatief uit kunnen pakken. Zo heeft de provincie nog maar pas geleden rondom alle dorpen lijnen getrokken. Daar buiten mag niet gebouwd worden. De kansen en belemmeringen zijn echter in geen enkel dorp hetzelfde. Om dorpen levend te houden zullen overheden, dorpen en andere partijen op zoek moeten naar passende oplossingen voor woningbouw.

Kernbegrippen thema 1: Ruimte voor rivier, stankcirkels, contourenbeleid, vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, starterswoningen, wonen met zorg, bouwen in eigen beheer/ dorpsontwikkelingsmaatschappij.

Stankcirkels houden woningbouw tegen

DE HEER EN MEVROUW JANSSEN WORDEN ER MOEDELOOS VAN. AL JAREN DOEN ZE VERWOEDE POGINGEN OM IN MIDDELAAR EEN HUIS TE MOGEN BOUWEN. DOOR HET VRIJGEVEN VAN HET BOUWCONTINGENT DOOR DE PROVINCIE, LIJKEN ER KANSEN TE ONTSTAAN. MAAR BIJ DE AANKOOP VAN HET DOOR HEN ZO GEWENSTE STUKJE BOUWGROND BLIJKT AL SNEL HET VOLGENDE OBSTAKEL. EN DAT IS NIET DE EERSTE KEER.

"Nou mogen we eindelijk bouwen, blijken we in een stankcirkel te liggen", verzucht Paul Janssen. "Het lijkt wel alsof de duivel ermee speelt. Vorige week hoorde ik op de voetbalclub een verhaal van onze keeper. Bij hem was het geen stankcirkel, maar bleek Rijkswaterstaat met hun plan 'Ruimte voor de rivier' zijn bouw aspiraties voorlopig te dwarsbomen. Zelf hadden we al eerder een optie op een stukje grond maar daar moest eerst de vervuilde grond worden gesaneerd. Er blijkt vroeger een bedrijf te hebben gestaan. Ik begrijp best dat er verschillende belangen zijn, maar het lijkt net alsof die andere belangen altijd net iets zwaarder wegen dan de onze." Zijn vrouw Anneke beaamt dat. "Ik las in de krant dat in Rimborg de natuur voorrang krijgt op woningbouw. Maar als daar niemand meer kan wonen, wie moet er dan genieten van die natuur?" Paul Janssen en zijn vrouw blijven proberen. Want hun motto is nog steeds dat de aanhouder wint. Nog wel...

Thema 2 Het Gemeenschapshuis: het kloppend hart van het dorp

Het gemeenschapshuis is het 'Kloppende Hart' van het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk in het dorp. Ondanks de uittocht van voorzieningen zoals winkels, consultatiebureau, bankfiliaal en postkantoor houdt het gemeenschapshuis zich nog staande. Toch hebben veel besturen van deze dorpsaccommodaties het moeilijk om de touwtjes aan elkaar te knopen. Daarnaast wordt men geconfronteerd met steeds meer regels rond Arbo, milieu, veiligheid en belastingen. Tegelijkertijd zien veel gemeenschapshuizen ook kansen voor samenwerking met nieuwe voorzieningen zoals scholen, bibliotheken, zorgvoorzieningen of commerciële diensten. De Provincie Limburg stimuleert het bundelen van voorzieningen in multifunctionele centra, brede scholen en servicewinkels. In dorpen als Meijel, Meterik en Roosteren zijn zo al prachtige nieuwe voorzieningen gebouwd. Vaak met heel veel inbreng vanuit het dorp zelf, zoals in Veulen!

Toch is er voor een gezonde toekomst voor deze gebouwen méér nodig. De overheid stimuleert wel multifunctionele accommodaties, maar past zijn regelgeving daar nog op geen enkele manier op aan. De eisen voor een peuterspeelzaal zijn niet afgestemd op de eisen voor een school of voor combinatie met een jongerencentrum. De bibliotheek stelt weer andere eisen dan de kantine van de

Kernbegrippen thema 2: Bedrijfsvoering, hinderlijke regelgeving, multifunctionele centra, professionalisering, vrijwilligerswerk, informatie en ondersteuning.

voetbalclub. Zonder afgestemde regelgeving blijft het combineren van voorzieningen alleen maar moeilijk. De provincie zou ervoor kunnen zorgen dat die regels afgeschaft of op zijn minst aangepast worden. Dorpsgemeenschappen zijn sterk genoeg om verantwoordelijkheden zelf te regelen. Wel hebben de vrijwillige bestuurders behoefte aan informatie en ondersteuning voor de uitoefening van de huidige en nieuwe taken. Daar is in Limburg, in tegenstelling tot veel andere provincies, nog niks voor geregeld.

Dorps- en gemeenschapshuizen op survival

PETER BARENDS BEHEERT HET GEMEENSCHAPSHUIS IN HET DORP. HOEWEL HIJ GEEN GEBOREN EN GETOGEN 'JOEKSENAER' IS, IS HIJ AL JAREN DE SPIL WAAR OMHEEN HEEL VEEL DRAAIT. DE CARNAVALSVERENIGING 'DE JOEKS' HEEFT HEM AFGELOPEN CARNAVAL NOG ERELID GEMAAKT. "VANWEGE ALLE VERDIENSTEN VOOR HET DORP, VOOR DE VERENIGINGEN EN VOOR DE LOL", STOND IN ZIJN OORKONDE. PETER VOELT ZICH THUIS IN HET DORP. MAAR HIJ MAAKT ZICH OOK WEL ZORGEN. OVER DE TOEKOMST VAN HET GEMEENSCHAPSHUIS.

"Ik merk steeds weer dat de behoefte voor een verzamelplaats in het dorp ontzettend groot is", legt hij uit. "Maar ik hoor ook van het bestuur dat ze het steeds moeilijker heeft om de eindjes aan elkaar te knopen. Het valt ook niet mee om te voldoen aan de steeds maar groeiende regelberg van Arbo, milieu, veiligheid en belastingen." Toch ziet hij als beheerder ook kansen. "Vorige week heb ik een gesprek gehad op de gemeente. Men vroeg mij hoe ik aankeek tegen plannen om een dependance van de bank in het gemeenschapshuis te vestigen. Ook was men bezig met plannen voor een klein dorpswinkeltje. Ik juich dat toe, want ik denk dat we alleen door samenwerking het hoofd boven water kunnen houden. Maar ik zie al wel de bui hangen van nog meer regelgeving die er ongetwijfeld weer aan vasthangt. Ken je het spreekwoord van de bomen en het bos? Nou, ik wel..."

Thema 3 We werken vanuit onze eigen toekomstvisie voor het dorp

Om stevig te werken aan de leefbaarheid in het dorp is een actieve groep bewoners nodig, die daar samen met de overheid aan wil werken. Ook een heldere visie op de ontwikkeling van het dorp is een vereiste. De provincie stimuleert het maken van toekomstvisies voor de dorpen, zogenoemde DorpsOmgevingsProgramma's (DOP). In de DOP's liggen kansen voor de ontwikkeling van een vitaal platteland. De provincie is vanuit de Reconstructie – en vanaf 2007 ook vanuit de Wet Inrichting Landelijk Gebied – wettelijk verantwoordelijk voor dat vitale platteland. Die provinciale verantwoordelijkheid kan alleen slagen als dorpsbewoners met goede ideeën en initiatieven daaraan bijdragen. Dorpen als Kronenberg, Zwartbroek en Koningsbosch hebben al zo'n DOP opgesteld. Er is in die dorpen geen gebrek aan wensen en ideeën die bij kunnen dragen aan leefbare en vitale dorpen. Nu deze documenten er liggen, bestaat het risico dat het bij plannen blijft. Gemeenten kunnen terughoudend reageren en dorpsraden weten niet altijd hoe ze projecten van de grond kunnen krijgen.

Voor de uitvoering van bewonersinitiatieven is vaak de gemeente het eerste aanspreekpunt. Dorpen lopen echter geregeld tegen knelpunten aan waarmee ze bij de gemeente - door gebrek aan beleidsruimte of middelen - niet verder komen en waarbij de provincie wel een oplossing kan bieden. Wanneer voor bewonersinitiatieven de weg wordt vrijgemaakt om rechtstreeks een beroep te doen op de Provinciale en Europese regelingen, wordt de kans op succes veel groter. De ervaringen van Leader+ wijzen op dit positieve effect. De huidige afstand van dorp naar de Provinciale en Europese regelingen is een bijna onoverbrugbare route van loketten met ieder een eigen subsidiereglement. Deze route lijkt alleen weggelegd voor professionele adviseurs. Veel goede – vaak van vrijwilligers afhankelijke – initiatieven in dorpen komen daardoor nooit tot ontwikkeling. Van de provincie mag verwacht worden dat ze niet alleen het maken van de DOP's steunt, maar ook de uitvoering daarvan. De vele obstakels voor die uitvoering zullen daarbij opgeruimd moeten worden. Professionele begeleiding en ondersteuning van bewonersinitiatieven is daarbij wenselijk.

Kernbegrippen thema 3: Dorpsplannen, bottom-up werken, eigen initiatief, lokettenstructuur, professionele ondersteuning.

Voorzitter dorpsraad: “Aan papieren dorpsplannen heeft niemand iets”.

MEINDERT SCHALLEN IS ER HEEL STELLIG IN. AAN PAPIER HEEFT NIEMAND IETS. ZIJN DORPSRAAD IS ZEER VOORTVAREND AAN DE SLAG GEGAAN TOEN DE PROVINCIE MET HET INITIATIEF 'PLATTELAND IN UITVOERING' KWAM. DORPSOMGEVINGSPROGRAMMA'S MOESTEN ER KOMEN. MENSEN VAN HET PLATTELAND MOESTEN ZELF PLANNEN MAKEN VOOR EEN LEEFBAAR EN VITAAL DORP. EN DAT HEEFT DE DORPSRAAD VAN EIND-WEG GEDAAN. HET PLAN LIGT ER. MAAR WAT NU?

Meindert: “We hebben het al aan de gemeenteraad en aan het college van B&W gestuurd. Maar daar hebben we nog geen reactie van gekregen. Ook de provincie zou er volgens mij meer mee moeten doen. Misschien wacht men op de uitvoering van het wetsvoorstel dat minister Veerman onlangs in de Tweede Kamer heeft ingebracht? WILG heette dat geloof ik: Wet Inrichting Landelijk Gebied. Volgens mij heeft de minister daar dan ook een potje voor, waar de provincies van kunnen profiteren. Was dat niet het Investeringsbudget Landelijk Gebied? Als ik het goed begrepen heb zou er door deze wet maatwerk op het platteland geleverd kunnen worden en komt het beleid dichterbij ons, burgers, te liggen. Ik zou het toejuichen. Want wij zien ons plan helemaal zitten.”

Thema 4 Jongeren: hoe leuk is het om jong te zijn op het platteland?

Kernbegrippen thema 4: Jongeren op het platteland, onderwijs, subculturen, vrijetijdsbesteding, starterswoningen.

Ook voor de dorpen geldt: wie de jeugd heeft, ... Jongeren zorgen namelijk voor leven en dynamiek in het dorp. Jongeren moeten dus meetellen in het dorp. Dat begint al vroeg met goede kinderopvang en de aanwezigheid van een basisschool. Na de basisschool moeten de jongeren voor het vervolgonderwijs meestal het dorp uit. Dan zijn veilige fietsroutes en goed openbaar vervoer belangrijk. Maar er moet na schooltijd ook wat te beleven zijn in het dorp, bijvoorbeeld bij de vereniging en de sportclub. Of ze treffen elkaar in de keet of het jongerencentrum, waar ze zichzelf kunnen zijn en activiteiten kunnen organiseren. Een deel van de jongeren vertrekt in de loop van de jaren uit het dorp om in de stad te gaan studeren. Als ze daarna weer terug willen komen, zullen er betaalbare woningen moeten zijn, in een aantrekkelijke leefomgeving.

De beeldvorming over jongeren op het Limburgse platteland is de laatste jaren ongunstig beïnvloed door berichten over rechts-extremisme en overmatig drank- en drugsgebruik. Deze beeldvorming is ingezet door incidenten die in de publiciteit zijn gekomen. Het negatieve beeld over jongeren dient te worden rechtgezet. Jongeren weten zich over het algemeen prima te redden op het platteland. Ze barsten van de goede ideeën voor hun leefomgeving en kunnen zichzelf heel goed organiseren. Ze moeten alleen wel de ruimte krijgen. Jongeren worden door gemeenten en provincie nog weinig bij beleidsvorming betrokken. Ook in dorpsraden zijn jongeren niet of nauwelijks vertegenwoordigd. Tijdens het PlattelandsParlement zullen jongeren van verschillend pluimage zelf aan het woord komen. In een jongereninformatiebus zullen zij aangeven wat hen bezighoudt en hoe ze tegen het wonen in een dorp aankijken.

Voor een twaalfjarige gaat de wereld open...

HANS MERTENS WORDT IN AUGUSTUS DERTIEN. DAAR VERHEUGT HIJ ZICH OP WANT DAN KAN HIJ OP ZATERDAGAVOND EINDELIJK MET ZIJN GROTERE ZUS VAN TWINTIG MEE NAAR 'DE KLOS', DE ENIGE CAFÉ-ZAAL IN PEELRAND. ZIJ IS DAAR LEIDSTER OP DE WEKELIJKSE DISCOPARTY VOOR DE JEUGD VAN 13 TOT EN MET 16.

Marieke Mertens lacht. Zij kent de wens van Hans. Ze is al betrokken bij de disco, sinds dat ze zelf dertien werd. Op haar 18e werd ze gevraagd of ze in het bestuur wilde komen. En sindsdien is zij een vast aanspreekpunt van veel jongeren in het dorp. Maar of ze dat nog lang zal doen, weet ze niet. Vanwege haar studie wordt het steeds lastiger om elke zaterdag paraat te zijn. Een vriendin van haar heeft de conclusie al getrokken en is op kamers gaan wonen in Utrecht. Marieke twijfelt nog. Ze is graag thuis en ze wil ook graag het project over alcohol en drugs mee afronden dat op dit moment in 'De Klos' draait. Dit jaar levert dat zelfs praktijkpunten op voor haar studie. Maar volgend jaar? Eerst maar eens tot augustus aankijken. Dat heeft ze Hans beloofd. En wie weet, misschien is ze dan ook weer wat gestegen op de woningbouwladder...

Thema 5 Ouderen: het groene platteland kleurt grijs

Ouderen zijn van onschatbare waarde voor de leefbaarheid van dorpen. Veel activiteiten steunen op de aanwezigheid van vitale en ondernemende ouderen. Het is alleen al om die reden belangrijk dat ouderen in hun dorp kunnen blijven wonen. De vergrijzing van het platteland biedt veel kansen voor nieuwe voorzieningen en activiteiten. De term senioreneconomie wordt daarbij veel gebruikt. Door de afbouw van het aantal verzorgingshuizen zullen meer ouderen in de dorpen blijven wonen. Als met het stijgen van de leeftijd de behoefte aan zorg groter wordt, moet daarvoor de oplossing gezocht worden in de dorpen zelf. In veel Limburgse dorpen verschijnen kleinschalige woonprojecten voor senioren en de mogelijkheden voor zorg aan huis nemen toe.

Met name ouderen in kleine kernen blijken de meeste hinder te ondervinden van voorzieningen die uit het dorp verdwijnen. In veel dorpen is geen huisarts meer en de huisartsenpost ligt ver weg. Ook dorpswinkels en banken verdwijnen langzamerhand uit de dorpen. De bereikbaarheid van deze voorzieningen is vooral voor ouderen een probleem. De mobiliteit binnen deze doelgroep is betrekkelijk laag. Voor het vervoer is men veelal aangewezen op anderen of het openbaar vervoer.

Kernbegrippen thema 5: Vergrijzing, voorzieningen, mantelzorg, wonen en zorg, senioreneconomie.

Ouderen die afhankelijk worden van zorg, zullen die zorg aan huis moeten krijgen. Mantelzorg – de zorg door familie, vrienden of buren – is dan wel een traditioneel sterk vertegenwoordigd in de dorpen, maar kan niet alle professionele hulp vervangen. Ook stijgt de vraag naar een kleine seniorenwoning naast de woning van de kinderen. Door gemeenten en provincie wordt daar vaak nog niet aan meegewerkt. Voor combinaties van wonen en zorg op het platteland zal in de toekomst gezocht moeten worden naar creatieve oplossingen.

75-jarige Berend: 'Met een aanleunwoning ben je er nog niet'

BEREND PHILIPSEN WOONT AL 45 JAAR MET ZIJN VROUW IN HET LIMBURGSE EGCHEL. TOT ZIJN 63-STE HEEFT HIJ SAMEN MET ZIJN JONGSTE ZOON HET TUINDERSBEDRIJF GERUND. HIJ HEEFT TWÉÉ ZOONS. DE OUDSTE WOONT IN ROERMOND. DE JONGSTE HEEFT HET TUINDERSBEDRIJF GEMODERNISEERD EN ER EEN FLOREREND BEDRIJF VAN GEMAAKT. BEREND WOONT MET ZIJN VROUW IN DE AANLEUNWONING NAAST HET BEDRIJF. DAT BEVALT PRIMA, MAAR ER ZIJN DE LAATSTE TIJD OOK TWIJFELS.

Een paar jaar na de overname stond Berend voor de keus. Of een aanleunwoning bouwen naast zijn voormalige bedrijf óf samen met zijn vrouw vertrekken naar een verzorgingstehuis in Roermond. Het werd een aanleunwoning. Gelukkig kon dat toen nog. De laatste jaren echter zijn allerlei voorzieningen uit Egchel verdwenen. Voor de dagelijkse boodschappen kun je er al niet meer terecht. En nu ook de laatste bushalte wordt opgeheven, is het steeds lastiger om in de levensbehoefte te voorzien. Zijn oudste zoon wijst hem voortdurend op het gemak van de grote stad, maar hij wil eigenlijk niet weg uit Egchel. Als die dorpswinkel in het gemeenschapshuis nou ook nog doorgaat, dan wordt het allemaal al een stuk gemakkelijker. Het zou goed zijn voor het dorp.

Thema 6 Is openbaar vervoer een recht?

Kernbegrippen thema 6: Behoud OV-netwerk, bereikbaarheid (zorg)voorzieningen, vraaggestuurd vervoer, (grensoverschrijdende) samenwerking en afstemming.

Openbaar vervoer is typisch een thema waarbij de provincie een grote rol speelt. De provincie is de aanbesteder van al het openbaar vervoer en heeft vanuit die rol veel invloed op de uitvoering. Het openbaar vervoer, of liever gezegd het gebrek aan openbaar vervoer, is al jaren een zorg voor het platteland. Ook in Limburg verdwijnen er door het lage aanbod steeds meer opstapplaatsen en rijden bussen minder vaak. Deze ontwikkeling is vanuit bedrijfseconomisch oogpunt te verklaren, maar heeft grote invloed op de leefbaarheid van de dorpen en het platteland. Juist op het platteland zijn de afstanden tot voorzieningen de laatste jaren groter geworden. Voorzieningen zoals winkels, banken en huisartsen zijn uit de dorpen vertrokken. Voor mensen die minder mobiel zijn, betekent het dat deze voorzieningen bijna onbereikbaar zijn geworden.

Welke mogelijkheden zijn er om het openbaar vervoer op het platteland te behouden? Wie maken er gebruik van het openbaar vervoer, wanneer en waarvoor gebruiken ze het? Misschien zijn er wel andere oplossingen voor het bereikbaarheidsprobleem. In het dorp Stramproy zien bewoners mogelijkheden door een combinatie te maken met een Belgische buslijn. Hierdoor kan van twee onrendabele lijnen één levensvatbare lijn gemaakt worden. In Limburg wordt verder al enige tijd gewerkt met regiotaxi's. Een andere nieuwe ontwikkeling is het vrijwilligersvervoer, vervoer door vrijwilligers. Overheden – en dan met name de provincie – moeten samen met de dorpen op zoek naar geschikte oplossingen en waar nodig maatwerk leveren.

Stramproy vecht voor behoud openbaar vervoer

VAAK STROKEN COMMERCIELE BELANGEN NIET MET MAATSCHAPPELIJKE BELANGEN. BUSLIJNEN WORDEN OPGEDOekt OMDAT ZE NIET MEER RENDABEL ZIJN. OPSTAPPLAATSEN VERDWIJNEN EN BUSSEN RIJDEN MINDER VAAK OF HELEMAAL NIET MEER. IN STRAMPROY STRIJDT MEN VOOR EEN CREATIEVE OPLOSSING. MAAK VAN TWEE ONRENDABELE LIJNEN ÉÉN RENDABELE, IS HET VOORSTEL VAN MIA MANDERS. ZIJ WIL KOSTE WAT HET KOST DE VOORZIENING VOOR HAAR DORP BEHOUDEN.

“Het zou funest zijn als de bus straks niet meer rijdt”, legt Mia uit. “Want de afstanden tot allerhande voorzieningen zijn de laatste jaren alsnog groter geworden. Voor mensen die niet beschikken over eigen vervoer betekent het dat deze voorzieningen nagenoeg onbereikbaar zijn geworden. Natuurlijk bestaat er ook nog wel de regiotaxi, maar juist het gemak van regelmatig rijdend openbaar vervoer blijkt voor veel mensen een uitkomst. Ik hoop echt dat men ons voorstel om van twee onrendabele lijnen er één rendabele te maken wil overnemen.”

Thema 7 Hoe vrijwillig houden we het vrijwilligerswerk?

Soms lijkt het wel eens dat hoe kleiner de dorpen zijn, hoe meer vrijwilligers er zijn. Dat komt omdat dorpsbewoners opgroeien met het besef dat je elkaar in zo'n kleine gemeenschap hard nodig hebt. Vooral in de kleinere dorpen is een sterk en actief verenigingsleven een belangrijke pijler voor de leefbaarheid. Juist de vele vrijwilligers zijn het fundament voor een krachtig verenigingsleven. Vanuit dit perspectief lijkt vrijwilligerswerk in de dorpen bijna een vanzelfsprekendheid.

Een aantal ontwikkelingen tast het fundament steeds meer aan. Zo worden er meer en meer eisen aan vrijwilligers gesteld. Ook dorpsraden worden soms geacht meer taken op zich te nemen. In hun enthousiasme kunnen vrijwilligers ver gaan, maar ze hebben lang niet altijd de benodigde kennis en ervaring in huis. Ingewikkelde regelgeving bederft het plezier en zadelt de vrijwilliger op met verantwoordelijkheden waar ze niet voor kiezen.

Om die enthousiaste en betrokken vrijwilligers voor de toekomst te behouden moet er kritisch worden gekeken naar de eisen die aan het vrijwilligerswerk gesteld worden. Daarbij zal gekeken worden naar de taken en verantwoordelijkheden en de regelgeving voor vrijwilligerswerk. Daarnaast is professionele ondersteuning van het vrijwilligerswerk gewenst. Juist op die professionele ondersteuning wordt de laatste jaren veel bezuinigd. De voorgestelde maatregelen vragen om daadkrachtige initiatieven en afstemming op provinciaal niveau.

Kernbegrippen thema 7: Fundament verenigingsleven, taken en bevoegdheden, regelgeving, professionele ondersteuning.

Joop Michielsen: “Vrijwilligerswerk moet wel leuk blijven.”

“JE MOET TEGENWOORDIG BIJNA EEN JURIST ZIJN OM VRIJWILLIGERSWERK ‘VERANTWOORD’ TE KUNNEN DOEN.” JOOP’S SARCASTISCHE ACCENTJE OP HET WOORD ‘VERANTWOORD’ SPREEKT BOEKDELEN. HIJ IS NOG VAN HET SLAG VRIJWILLIGERS DAT MEEHELPT OMDAT HIJ DAT BIJ HET DORPSGEBEUREN VINDT HOREN. MAAR ZE MOETEN BIJ HEM NIET AANKOMEN MET ARBOREGELS OF ANDERE WETMATIGHEDEN.

“Dat van die Arbo moeten anderen maar uitzoeken, die er voor geleerd hebben. Laat mij maar doen waar ik goed in ben”, aldus Joop en hij steekt illustratief zijn stopbord omhoog en laat een schril fluittoontje horen. De organisatie van de jaarlijkse wielervedstrijd heeft in Joop een ervaren baancommissaris. Voor de vijfde keer bewaakt hij de voetgangersoversteekplaats van het plaatselijke wielercoursus. “Het schijnt dat ik volgend jaar een cursus verkeersregelaar moet gaan volgen, is mij verteld. Dat moet ik toch nog zien. Als dat verplicht is, dan weet ik niet of ik hier volgend jaar nog sta. We zullen wel zien.” In de verte komt het peloton alweer aanfietsen. “Pas op”, zegt Joop tegen mij en zijn fluitje waarschuwt de rest van zijn dorpsgenoten.

Vereniging Kleine Kernen Limburg

Onder het motto 'samen staan we sterk en samen aan het werk' is op 3 september 2003 de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) opgericht. De VKKL kwam tot stand omdat veel dorpsraden behoefte hebben aan uitwisseling van kennis en ervaringen. Bovendien blijkt dat veel zaken die voor dorpen van belang zijn niet meer uitsluitend op gemeentelijk, maar ook op provinciaal en landelijk niveau geregeld worden.

Leden van de VKKL zijn bewonersorganisaties – zoals dorpsraden – die zich inzetten voor de leefbaarheid van hun dorp, buurt, wijk of plattelandsregio. Ook gemeenten die zich verwant voelen met de vraagstukken van het platteland kunnen lid worden.

Doelstelling

De hoofddoelstelling van de VKKL is het stimuleren en ondersteunen van initiatieven van bewoners, gemeenten en instellingen voor een vitaal landelijk gebied in Limburg. De VKKL zorgt er voor dat de stem van de kleine kernen beter doorklinkt op provinciaal niveau en via de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen naar de Tweede Kamer en de regering

De vereniging komt op voor de belangen van het landelijk gebied in Limburg waar de leefbaarheid onder druk staat. Dit als gevolg van de vershraling van voorzieningen en de veranderende regelgeving over het ruimtegebruik voor landbouw, woningbouw en natuurontwikkeling. Dorpsraden en andere bewonersorganisaties hebben veel behoefte aan uitwisseling van ideeën en ervaringen met geslaagde projecten. De VKKL wil daarbij een stimulerende rol spelen door dorpsraden en gemeenten met elkaar in contact te brengen.

Waarom een VKKL?

De VKKL is in de eerste plaats een aanvulling op het dagelijkse werk van een dorpsraad richting de eigen gemeente en andere lokale organisaties. De toenemende complexiteit van vraagstukken zorgt voor de behoefte aan kennisuitwisseling. Hoewel het niveau van het dorp of de buurt altijd de basis blijft van bewonersorganisaties, worden veel zaken op provinciaal niveau geregeld. De Provincie Limburg is daarom ook een belangrijke gesprekspartner van de VKKL.

Activiteiten

De activiteiten van de Vereniging hangen samen met een viertal taken:

1. Wegwijzer: Informatieverspreiding van dorpsorganisaties, gemeenten en instellingen;
2. Advisering: Gevraagd en ongevraagd adviezen geven aan overheden, maatschappelijke organisaties en gewesten, woningstichtingen en zorgaanbieders;
3. Activering: Ondersteuning en advisering van (startende) dorpsraden of andere bewonersinitiatieven;
4. Belangenbehartiging: Samen sta je sterker. De geluiden en signalen klinken beter door op provinciaal niveau, maar ook op landelijk niveau.

Meer informatie?

Voor meer informatie over de activiteiten of het lidmaatschap van de VKKL kunt u contact opnemen met ons secretariaat of kijk op www.vkkl.nl

Vereniging Kleine Kernen Limburg

Bemmelstraat 2 , 5961 HN Horst
Tel. 077-3978503, Fax. 077-3978505
vkkl@synthese.nl
www.vkkl.nl

Groeten van de dorpsraden uit Horst aan de Maas

Horst aan de Maas heeft negen dorpsraden. Elke dorpsraad is bezig met de leefbaarheid in het eigen dorp. Afgestemd op de situatie van dat moment. Met veel inzet en met oog voor het dorpsbelang. Gezamenlijk, met de bewoners, met de gemeente en waar nodig zelfs met de provincie. Bovenal gericht op concrete resultaten. De foto's hiernaast zijn daar een voorbeeld van. Een selectie, omdat er veel meer te tonen valt. Ons fotoalbum spreekt boekdelen. Wilt u nog meer foto's zien? Neem contact op met de coördinator Leefbaarheid van Horst aan de Maas, de heer Mart Thijssen. Hij kan u alles over de dorpsraden en hun belangrijke werk vertellen.

- 1 Ook voor de kleinste inwoners van Melderslo komt de dorpsraad op.
- 2 Verandering kruising Langstraat Kogelstraat om de veiligheid te bevorderen
- 3 Inrichten van de Maasover, loswal en haven voor bewoners en dagjesmensen.
- 4 Verlichtingsproject
- 5 Gemeenschapshuis De Zaal, Griendtsveen
- 6 Uitbreiding verblijfsrecreatie Pastoor Vullingsplein, Grubbenvorst
- 7 Gerealiseerd project 2005: Bouw kiosk, America
- 8 Een rustplek aan de Gastendonkstraat in Horst.
- 9 DorpsOntwikkelingsVisie: Een schot in de roos
- 10 Onderhoud groen voor Rozendorp Lottum naar A-Status
- 11 Veilige fietsverbinding (fietspad) inclusief openbare verlichting naar Horst.

Gemeente Horst aan de Maas
tel. 077-4779777

Provincie Limburg

Stimuleert Bewonersinitiatieven

De Provincie Limburg vindt het belangrijk dat burgers zelf verantwoordelijkheid nemen voor de vitaliteit in kernen en buurten. De Provincie vraagt daarbij aan gemeenten om samen met inwoners per kern of buurt een verbeteropgave voor leefbaarheid op te stellen en wil bevorderen dat inwoners zelf meedenken en meewerken aan de ontwikkeling en realisatie van voorstellen en concrete plannen.

De zorg voor het welbevinden van de burgers in Limburg is de centrale gedachte in het coalitieakkoord 'Limburg verlegt grenzen' van de Provincie Limburg. De ambities uit het coalitieakkoord zijn vertaald in vijf thema's. Eén daarvan is het thema 'Vitale kernen en buurten'. Dit thema staat onder leiding van gedeputeerde Herman Vrehan.

Met het thema Vitale kernen en buurten wil de Provincie nieuwe vitaliteit brengen in Limburgse steden en dorpen door samen met gemeenten en andere bestuurlijke partners, maar vooral ook samen

met bewoners te werken aan het verbeteren van de leefbaarheid. De Provincie stimuleert initiatieven die aansluiten en inspelen op de vraag van inwoners en passen binnen een door gemeente en inwoners gezamenlijk afgesproken verbeteropgave. Bij de subsidieverlening aan leefbaarheidsprojecten vindt de Provincie het essentieel dat vooraf is aangetoond dat een project tegemoet komt aan de vraag van de inwoners in een specifieke kern of buurt. Daarbij hoort ook dat inwoners zelf in de realisatie en continuïteit ervan een structurele rol willen vervullen.

Bij de uitvoering van het thema Vitale kernen en Buurten sluit de Provincie aan bij het gedachtegoed van het WWR rapport 'Vertrouwen in de buurt'. Dit betekent concreet dat de Provincie bij gemeenten en andere partners aandacht vraagt voor het stimuleren van burgerinitiatieven in de ontwikkeling en uitvoering van projecten in de eigen woon- en leefomgeving.

provincie limburg

De Provincie reikt instrumenten aan om de verbeteropgave te kunnen bepalen, zoals bijvoorbeeld de sociale structuurschets en het DorpsOmgevingsProgramma (DOP). Dit zijn bij uitstek instrumenten om initiatieven van dorps- wijkraden te stimuleren en te voeden, maar ook om de eigen verantwoordelijkheid van burgers voor de eigen woon- en leefomgeving te bevorderen. De Provincie heeft bovendien regelmatig overleg met de Vereniging Kleine Kernen Limburg over zaken die bij dorpsraden spelen en verleent subsidie om dorpsraden te ondersteunen bij de voorbereiding van DOP's. In de toekomst blijft de Provincie de ontwikkeling van DOP's ondersteunen maar wil zij ook bijdragen aan het vertalen van DOP's in concrete uitvoeringsplannen, om zo ervoor te zorgen dat de DOP's daadwerkelijk handen en voeten krijgen.

LVKK en het PlattelandsParlement als landelijke beweging

In 2005 is op initiatief van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen en het Netwerk Plattelandsontwikkeling het eerste Nationale PlattelandsParlement georganiseerd in Voorthuizen. Door vrijwel alle aanwezigen werd dit ervaren als een succes. Ook het ministerie van LNV is enthousiast en heeft het PlattelandsParlement als activiteit voor het versterken van burgerbetrokkenheid in het Meerjarenprogramma Vitaal Platteland 2007-2013 opgenomen. Het PlattelandsParlement is opgezet als een groeimodel.

Het PlattelandsParlement heeft voor de LVKK vanuit haar belangenbehartigingstaak een belangrijke en grote waarde. Beleid wordt meer en meer gedecentraliseerd naar de lagere overheden. Daarbij is het de kunst om voldoende samenhang te behouden en versnippering te voorkomen. Dit vraagt onder meer dat bewoners en overheden op alle niveaus (gemeente, provincie en rijk) met elkaar kunnen communiceren. De LVKK stimuleert dat.

Het PlattelandsParlement is een gesprek tussen bewoners en overheid. Bewoners die op het platteland en in de kleine dorpen wonen, werken en samenleven. Het PlattelandsParlement wordt dan ook gezien als een "toetsing en afstemmingsmoment" van het bestuurlijk niveau met het woon-, werk-, leef- en ervaringsniveau. Een PlattelandsParlement is ook de plek, waarin aangetoond wordt welke verantwoordelijkheden bewoners zien, nemen, kunnen en willen dragen en hoe daarop door de overheid gereageerd kan worden. In die zin gaat het ook om uitwisseling en leren van elkaar. In Europees verband wordt daarom gesproken over een wisselwerking tussen change (verandering) en exchange (uitwisseling).

Door het organiseren van een PlattelandsParlement probeert de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) in samenwerking met het Nationaal Netwerk Plattelandsontwikkeling (NNP) en de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij (KNHM) verbetering aan te brengen in de communicatie tussen bewoners en overheid.

De ambitie is daarbij: "Accepteer de moderne mens ook op het platteland". Deze mens heeft een eigen verantwoordelijkheid en wil die ook dragen. Het platteland moet ontwikkeld worden zoals mensen dat willen. Het gaat daarbij om mondige bewoners. Zij hebben nodig dat de overheid hen ondersteunt en de overheid heeft de mening en inbreng van bewoners nodig om een beleid te ontwikkelen dat past.

In navolging van het nationale PlattelandsParlement staan er voor 2006 al 4 provinciale PlattelandsParlementen op het programma. Het eerste wordt gehouden in Limburg (10 juni), daarna volgen Zeeland (28 oktober), Gelderland (4 november) en Groningen (18 november). Voorbereidende gesprekken zijn tevens gaande in Overijssel en Drenthe. De provinciale PlattelandsParlementen kunnen ook agendapunten en projecten aandragen voor het nationale PlattelandsParlement in 2007.

LVKK

Dijkhuizen 7
7961 AE Ruinerwold
0522-480369

Wat is KNHM ?

KNHM (Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij) is een ideële organisatie die als doelstelling heeft een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. Door projecten te initiëren of door inhoudelijk en financieel te participeren in projecten van andere organisaties, probeert zij deze doelstelling te realiseren. KNHM heeft daarvoor jaarlijks circa 1.5 miljoen euro te besteden. Dit geld is voor een groot deel afkomstig uit het dividend dat zij als aandeelhouder van het bedrijf Arcadis (voormalige Heidemij) ontvangt.

In welk werkveld is KNHM actief?

KNHM ondersteunt projecten in Nederland en in enkele gevallen ook in Centraal- en Oost-Europa. Organisaties kunnen KNHM vragen te participeren in een project. KNHM is actief binnen drie thema's: Mens en water, dynamisch platteland en actief samenleven.

Dynamisch Platteland: Richt zich op het stimuleren van vernieuwingen in het landelijk gebied. Sectoroverschrijdende projecten die leiden tot duurzame sociaal-economische en ecologische versterking van het platteland, komen in aanmerking voor een bijdrage van KNHM. *Momenteel is het project 'Peeldialoog' van de initiatiefgroep 'De Peelcompagnie' in uitvoering. Het project behelst vooral een economische stimulering van het totale gebied van de Peel.*

Mens & Water: Projecten binnen dit thema richten zich op andere aspecten van water dan het gebruikelijke 'je verdedigen tegen water'. Het accent ligt op duurzaam waterbeheer, op ruimte geven aan water en op creatieve en cultuurhistorische waarden van water. *Een sprekend project in Maastricht betreft een studie naar het herstel en de restauratie van de Binnenstedelijke Jeker.*

Actief Samenleven: Richt zich op het stimuleren van betrokkenheid van mensen bij de fysieke leefomgeving. De leefomgeving is geen natuurverschijnsel zoals een lavastroom die over ons heen komt. Burgers kunnen hun leefomgeving voor een belangrijk deel zelf vorm geven. KNHM wil activiteiten die dit besef versterken, stimuleren en samenwerking bevorderen.

Hoe is KNHM georganiseerd?

KNHM is een vereniging met twaalf leden: De provinciale afdelingen. De afdeling Limburg heeft een eigen bestuur en donateurs. De bestuurders hebben op professioneel en bestuurlijk niveau een uitgebreid netwerk. Alle bestuursleden in Limburg zijn momenteel actief betrokken bij het initiëren en begeleiden van projecten.

KNHM heeft haar verenigingsbureau in Arnhem. Medewerkers van dit bureau ondersteunen het bestuur en de afdelingen en zijn, net als de afdelingen, betrokken bij het initiëren en begeleiden van projecten. Eén van die projecten is het PlattelandsParlement Limburg op 10 juni 2006 in Griendtsveen.

Adresgegevens

KNHM afd. Limburg

Secretariaat: W.J.M. van Osch, Brennerlaan 16, 5801 KC Venray.
E-mail: wjm.van.osch@hetnet.nl

KNHM Landelijk

Postbus 33, 6800 LE, Arnhem
Tel. (026) 44 55 146
Fax (026) 44 37 827
info@knhm.nl
www.knhm.nl

